

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ИНСТИТУТ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО

НАЦИОНАЛНО ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ В КРАЯ НА IV КЛАС
ТЕСТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

3 юни 2026 г.

➤ Прочети внимателно задачите от № 1 до № 12 и отбележи в бланката за отговори със знак *X* буквата на верния отговор в кръгчето срещу съответната задача.

1. В кой ред всички думи съдържат само корен?

- А) стар, цар, звън
- Б) препис, измерен, намерен
- В) остарява, пожар, чист

2. С коя от представките думата *ход* образува нова дума?

- А) без-
- Б) из-
- В) над-

3. Коя дума е сродна на думата *писмо*?

- А) писмото
- Б) подписи
- В) пйста

4. В кой ред правилно са определени родът и числото на съществителното име?

- А) вечер – м. р., ед. ч.
- Б) топка – ж. р., мн. ч.
- В) момче – ср. р., ед. ч.

5. В кое изречение има степенувано прилагателно име?

- А) Синът е по-висок от баща си.
- Б) Момчето върви по селския път.
- В) Аз съм добър по математика.

6. В кое изречение личното местоимение е употребено в 1 л., мн. ч.?

- А) Аз обичам да карам колело.
- Б) Ученици, вие в кой клас сте?
- В) Понякога ние сме много шумни.

7. С коя глаголна форма е правилно да се допълни изречението?

Вчера ние _____ на шах.

- А) играхме
- Б) ще играем
- В) играем

8. С кое изречение се изразява заповед?

- А) О, колко е красива дъгата!
- Б) Моля те, помогни ми!
- В) Тръгнете към изхода!

9. В кое изречение има дума, употребена с преносно значение?

- А) Природата се събужда след дългата зима.
- Б) Мечките се събудиха от зимния си сън.
- В) Когато детето се събуди, валеше сняг.

10. С коя дума е правилно да се допълни изречението?

Знаеш ли _____ е авторът на тази книга?

- А) защо
- Б) кой
- В) кога

11. Кое изречение е сложно?

- А) Щъркелът кацна на дървото.
- Б) Мартин набра букет от рози.
- В) Слънцето залезе и задуха вятър.

12. С коя дума може да се свържат простите изречения в сложното?

Ще ти се обадя, _____ пристигна в града.

- А) когато
- Б) както
- В) където

13. В текста има дванадесет думи с правописни грешки. Запиши ПРАВИЛНО думите в листа за отговори.

Една вечер видях в нашия двор таралеш. Расхождаше се покрай камената патечка и издаваше страни звуци. Щом ме видя, се сви на будлива топка. Не исках да го исплаша. Реших да му сложа плот за хръна. Той се приближи претпазливо, готов да избяга. Похапна набързо и се скри под падналите есени листа.

➤ Прочети внимателно текста и задачите към него.

Тили

С две чаши горещ шоколад в ръцете Тили бутна с гръб вратата и се озова в книжарницата. Това беше най-любимото ѝ място на света.

Беше късен октомври и в камината бумтеше огън.

Дядо ѝ стоеше зад касата и преглеждаше книгите, които клиентите бяха поръчали.

– Честита едноседмична ваканция, Тили! – възкликна той. – Имаш ли много домашни?

– Трябва да прочета някоя книга, която никога не съм чела – отвърна Тили.

Най-голямо удоволствие за Тили беше да чете. Тя се чувстваше като опитна пътешественичка сред страниците на книгите. Те я водеха в чудни светове.

– Като изключим приятното училищно задължение, какво друго си планирала за седмицата?

Ще ни гостува ли Грейс?

– Нямам представа защо постоянно ме питаш за Грейс – промърмори Тили.

– Е, мислех, че тя е най-добрата ти приятелка – отвърна дядо ѝ.

– Нямам най-добра приятелка – отсече твърдо Тили. – Осъзнах, че никой в училище не става за най-добър приятел.

– А какво по-точно прави някого достоен за титлата най-добър приятел?

– Някой, който държи на теб, някой, който никога не се отегчава да си говорите, някой с приключенски дух, умен, смел и забавен... – започна да изрежда на пръсти Тили.

– Не смятам, че най-добрите приятели трябва задължително да отговарят на всичките ти изисквания, Тили – изтъкна внимателно дядо ѝ. – Понякога се сприятеляваш с някого, с когото най-малко очакваш. Приятелите трябва да виждат най-доброто у теб, а не да бъдат същите като теб.

Тили се замисли върху казаното от дядо ѝ.

По Ана Джеймс

➤ На задачи от № 14 до № 18 в бланката за отговори отбележи със знак X буквата на верния отговор в кръгчето срещу съответната задача. На задачи от № 19 до № 24 запиши свободен отговор.

14. През кой сезон се развива действието?

- А) есента
- Б) зимата
- В) пролетта

15. Защо Тили влиза с гръб в книжарницата?

- А) за да не я забележат
- Б) ръцете ѝ са заети
- В) дядо ѝ така иска

16. Кое място на света е най-харесвано от Тили?

- А) дома на дядо ѝ
- Б) библиотеката
- В) книжарницата

17. Кое кара Тили да се чувства като пътешественичка?

- А) пътуванията със семейството ѝ
- Б) гледането на интересни филми
- В) четенето на увлекателни книги

18. За какво се замисля Тили?

- А) за книгите, които трябва да прочете
- Б) за думите на дядо ѝ за приятелството
- В) за пътешествията ѝ през ваканцията

19. Запиши с изречение какво най-много обича да прави Тили?

20. Каква домашна работа има Тили за ваканцията?

21. Защо дядото на Тили пита за Грейс?

22. Какви трябва да са приятелите според Тили? Запиши три примера от текста.

23. От текста научаваш, че Тили няма най-добра приятелка. Обясни защо.

24. Според теб необходимо ли е приятелите да си приличат? Посочи две причини.

25. Състави кратък текст по серията картини. Използвай въпросите, опорните думи и изрази. Постави подходящо заглавие.

- Какво привлича вниманието на героя?
- Как решава да се подготви за участие?
Какви материали използва?
- Защо героят получава наградата?

Опорни думи и изрази:

обява, изобретателен, най-хубаво хвърчило

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ИНСТИТУТ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО

НАЦИОНАЛНО ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ В КРАЯ НА IV КЛАС
БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

3 юни 2026 г.

КЛЮЧ С ВЕРНИТЕ ОТГОВОРИ

Задача № 1 - 12	Езикови задачи с избираем отговор	Брой точки
1.	А	2 т.
2.	Б	2 т.
3.	Б	2 т.
4.	В	2 т.
5.	А	2 т.
6.	В	2 т.
7.	А	2 т.
8.	В	2 т.
9.	А	2 т.
10.	Б	2 т.
11.	В	2 т.
12.	А	2 т.
	Максимален брой точки	24 т.

Задача № 13	Задача за редактиране на текст	Брой точки
1.	Правопис на звучни съгласни в края на думата. <i>таралеж, плод, готов.</i>	3 т.
2.	Правопис на гласните звукове в неударена сричка. <i>пътечка, бодлива, храна.</i>	3 т.
3.	Правопис на думи с представки. <i>разхождаше се, изплаша, предпазливо.</i>	3 т.
4.	Правопис на прилагателни имена с двойно -нн- в женски род, среден род и в множествено число. <i>каменната, странни, есенни</i>	3 т.
	Максимален брой точки	12 т.

Задача № 14 - 18	Задачи с избираем отговор към текста за четене с разбиране	Брой точки
14.	А	2 т.
15.	Б	2 т.
16.	В	2 т.
17.	В	2 т.
18.	Б	2 т.
	Максимален брой точки	10 т.

Задача № 19 – 24	Задачи със свободен отговор към текст за четене с разбиране	Брой точки
19.	Ориентира се в сюжета.	4 т.
20.	Прави коментар в отговор на въпроси, свързани със съдържанието на текста.	4 т.
21.	Осмисля най-важното за характера на литературния герой и условността на неговия образ.	4 т.
22.	Аргументира отговора си на въпрос, свързан със съдържанието на текста.	6 т.
23.	Изразява емоционално-оценъчно отношение към герои, епизоди, послания.	6 т.
24.	Изразява собствено мнение и привежда адекватни доводи.	6 т.
	Максимален брой точки	30 т.

Задача № 25	Задача за съставяне на текст по серията картини	Брой точки
1.	Съответствие на създадения текст със серията картини	3 т.
2.	Наличие на подходящо заглавие на създадения текст	2 т.
3.	Съответствие на създадения текст с предложените въпроси	4 т.
4.	Съответствие на създадения текст с опорните думи и изрази	3 т.
5.	Правилно определени граници на изреченията – главна буква в началото и подходящ препинателен знак в края	2 т.
6.	Употреба на ясни и свързани по смисъл изречения	4 т.
7.	Избягване на ненужни повторения	2 т.
8.	Цялостно завършен текст с наличие на всички структурни части в текста – начало, същинска част и заключение	4 т.
	Максимален брой точки	24 т.

Максимален брой точки за теста – 100 т.